

## Central Board of Secondary Education

AISSE 2018

Nepali (024)

Marking Scheme

## Section A ( Reading Comprehension)

खण्ड क ( पढाइ कौशल बोध)

1 क) नेपाली ।	1
ख) भाव प्रकट गर्न ।	1
ग) वास्तविक विषय सिक्न बेसी समय लाग्छ ।	2
घ) अरु भाषाको माध्यमबाट शिक्षा ग्रहण गर्न परेमा हामीलाई वास्तविक विषय सिक्न बेसी समय लाग्ने हुनाले रट्ने चलन शुरु हुन्छ ।	1
ङ) विद्यार्थीहरूले पढेर, वा सुनेर मात्र पनि विचार गर्न सक्छन् औ ज्ञान वृद्धि गर्न सक्छन् ।	2
च) आफ्नो मातृभाषामा लेखिएका पुस्तकहरूबाट ।	2
छ) मातृभाषामा बोलिएको वा लेखिएको विचार ठीक प्रकट भएको हुन्छ औ बुझ्नेले पनि ठीक बुझ्न सक्छ ।	2
ज) भाव प्रकट— .....	1
सुगम— .....	1
झ) निर्देशन—विद्यार्थीहरूको मौलिक उत्तर अनुसार मूल्यांकन गर्नुपर्नेछ ।	2

## Section B ( Grammar)

खण्ड – ख (व्याकरण)

2 क) 'लाई' ।	1/2
ख) करण कारक ।	1/2
ग) बाघचाल – बाघको चाल ।	1/2
गाईगोट – गाईको गोट ।	1/2
सानीमा – सानी आमा ।	1/2
केटाकेटी – केटा र केटी ।	1/2
घ) कान ठाडो पार्नु – .....	1
आँखा गाड्नु – .....	1

ड) महिना – महीना।	1/2
गरिब – गरीब।	1/2
यसरि – यसरी।	1/2
बहीनी – बहिनी।	1/2
च) अर्ती – उपदेश।	1/2
अर्थी – लाश बोक्ने खाट।	1/2
दिन – दिउसो / दिवस.....	1/2
दीन – गरीब / दुःखी ....	1/2
छ) अमृत – सुधा / पीयूष / सोम / मधु / अमिय... (कुनै दुइ)	1
उपहार – कोशेली / सौगात / पुरस्कार / इनाम... (कुनै दुइ)	1
ज) दुइटै आँखा नभएको – अन्धो।	1/2
साना साना दाउरा – झिंजा / सिटा।	1/2
झ) अतिवृष्टि – अनावृष्टि।	1/2
नित्य – अनित्य।	1/2
ञ) हरि भन्छ उ काम गर्छ अरे।	1
ट) श्याम ठूलो मानिस होइन / श्याम मामूली मानिस होइन।	1/2
हामी भूटान गएनौं / हामी भूटान नगई भएन।	1/2

### Section C ( Writing and Composition)

#### खण्ड ग ( लेखाइ एवं रचना कौशल)

3 क) निबन्ध रचना (अंक वर्गीकरण)

भूमिका –	2 अंक
विषयवस्तु –	5 अंक
उपसंहार –	1 अंक
<u>शब्द सीमा –</u>	<u>2 अंक</u>

ख) पत्र रचना (अंक वर्गीकरण)

पत्र पठाउनेको ठेगाना र तारीख – 2 अंक

पत्र लेखिनेलाई सम्बोधन एवं अविभादन – 1 अंक

पत्रको मुख्य भाग – 3 अंक

पत्रको अन्त वा शेष गराइ – 2 अंक

खाममा लेखिनुपर्ने पत्र पाउनेको ठेगाना – 2 अंक

10 अंक

(निर्देशन – वर्तमानमा अंग्रेजी भाषाको ढाँचामा लेखिएको पत्र पनि स्वीकार्य रहनेछ।)

ग) अनुवाद –

i ) उनी जति राम्रो गाउँछिन्, म त्यति गाउन सक्तिनँ। 1

ii) तपाईंको/ हजुरको/ तिम्रो/ तेरो/ लागि म के गर्न सक्छु? 1

iii ) म पौडिन सक्छु। के तपाईं सक्नुहुन्छ?/के तिमी सक्छौ?/ के तँ सक्छस्? 1

iv ) तपाईंले/तिमीले/ तैले सोधेको(खोजेको) घडी यहाँ छ। 1

v) हामी पानीबिना बाँच्न/ जिउन सक्तैनौं। 1

## Section D ( Literature)

### खण्ड घ (साहित्य)

4 क) 'मन' । समयको अवस्था र वाध्यता। 1+1/2

ख) जसरी परालको आगो हुरुरु बलेर एकैछिनमा एउटै झिल्का पनि नरही झ्याप–झिप निभ्छ

त्यसरी नै यस कथामा पनि चामे र गौँथलीको झगडाले केही समय उग्र रूप लिएर अन्तमा

दुवै मिलेको देखाएर यो उखानलाई ट्याक्क मिलाइएको छ। 2

ग) i) 'सोझा' । 1/2

- ii) यहाँ लेखकलाई आफ्नो छोरो सोझो हुन्छ कि भन्ने कुरामा बढो चिन्ता छ । 1
- घ) “म मेरो प्रयोगशालामा.....” भन्ने व्यक्ति डा. नानो हुन्। यो उनले फेरसलाई भनेका हुन्।  
1/2+1/2
- ङ) कालेका बाबु । किनभने रातभरिको प्राकृतिक प्रकोपका कारण उनी डराएका थिए। 1+1
- 5 क) वास्तवमा ईश्वरको वास हामी सबै प्राणीहरूको भित्री हृदयमा हुन्छ तर हामी चाहिँ बाहिरी  
आँखाले टाढा टाढा हेर्दै उनको खोजी गर्छौं । 2
- ख) उक्त पंक्तिमा कविले यसो भन्न चाहेका छन् कि जसरी आकाशबाट ताराहरू नअस्ताएसम्म  
पृथ्वीमा बिहानको मिर्मिरे उज्यालो हँदै न त्यसरी नै देशमा दुइ-चार सपुतहरूले प्राण  
नगुमाए कुनै पनि देश बनिन सक्तैन । 2
- ग) अमृतको कण होइन तर विष जस्तो नाशक भएर बाँच् भनेर कविले छोरोलाई यस कारण  
भनेका छन् किनभने अमृत जस्तो भए सबैले यसको दुरुपयोग गर्नेछन् अथवा सोझा –  
सीधालाई सबैले हेप्नेछन् तर विष जस्तो भए उसँग सबै डराउनेछन् । 2
- घ) ‘ यात्री ’ कविता अनुसार हामी ईश्वरलाई मानिस लगायत सबै पशु-प्राणीहरूको भित्री हृदयमा  
पाउन सक्छौं । 2
- 6 क) सोनामणि । ‘टोटलाको फूल’ पाठमा । 1
- ख) श्रीमती खिरोदा खडका । 1
- ग) “देवी जस्ती.....” भन्ने व्यक्ति मोती हुन् । 1
- घ) रने र सेती । 1
- ङ) सूदको व्यवसाय । 1
- 7 क) अभिनय र निर्देशन । 1
- ख) सिक्किम राज्यको राले खेसे गाउँमा । 1
- ग) ‘अपतन’ । 1
- घ) फ्रण्टियर/ डाँफेचरी/ बडा डिनर/ यात्री/ खहरे/ डाकबंगला/ शिवकुमार राईका  
सात कथा... (कुनै दुइ) । 1

.....समाप्त.....